

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/68/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817203463
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8817203463.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlady Simkovej v spore žalobcu: X. K., a.s., Z. 8, XXX XX C., P.: XX XXX XXX, zast. spoločnosťou Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. N. XXX/XX, D. nad R., štátny občan K. republiky o zaplatenie XXX,XX eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranou nad Topľou, č.k. 7Csp/97/2017-95 z 09.11.2017 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia označených strán sporu súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

· Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 165,14 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy od 18.12.2015 do zaplatenia a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

· V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

· Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 5, § 54 ods. 1, ods. 2, § 517 ods. 1, ods. 2, § 544 ods. 1, ods. 2, § 588 Občianskeho zákonníka, § 43 ods. 1 písm. a/, písm. d/, § 43 ods. 2 písm. a/ zák. č. 351/2001Z.z., § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007Z.z. Výrok o trovách konania ustanoveniami § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatky k nim, ktoré posúdil ako zmluvy spotrebiteľské, na základe čoho boli žalovanému poskytované dohodnuté služby, no tento sumy za tieto služby tak ako boli vyčíslené v jednotlivých faktúrach neuhradil. Na základe vyššie uvedeného mal súd za to, že nárok žalobcu na zaplatenie ceny za poskytnuté služby je opodstatnený v časti 93,14 eur (pričom tento nárok vyplýva z predložených faktúr), ako aj v časti sumy 72 eur predstavujúcou nezaplatené splátky za mobilné zariadenia, na kúpe ktorého sa strany dohodli pri uzavretí dodatku k zmluve, a na splátkach za toto zariadenie sa dohodol žalobca so žalovaným v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb U. a to v dohode o splátkach.

4. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorý mu žalobca v pokuse o pokonávku na plnenie poskytol, dostal do omeškania, t.j. dňom 18.12.2015, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením OZ v spojení s nariadením vlády a to vo výške 5,05 % ročne dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty poskytnutej žalovanému na plnenie v pokuse o pokonávku. (Výška úrokov z omeškania je určená ako 5 percentuálnych bodov + základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu t.j. 0,05 %).

5. Ďalším žalobcom uplatňovaný nárok predstavoval nárok na zaplatenie sumy 383,92 eur titulom zmluvnej pokuty.

6. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.02.2011, IV.ÚS 55/201-19).

7. V zmysle Dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb bod č. 2 bola medzi stranami sporu pre prípad porušenia záväzku viazanosti dohodnutá zmluvná pokuta počiatočnou sumou 283,92 eur /zmluva 1/ a 100 eur /zmluva 2/, ktorá suma mala denne klesať až do ukončenia zmluvy. Súd mal však za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ustanovenia o zmluvnej pokute tvorili predtlač Dodatku k zmluve bez možnosti voľby jej prijatia alebo odmietnutia. Zmluvná pokuta je dojednaná v bode 2 Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb uzavretého podľa zákona č. 351/2011Z.z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Dodatok“).

8. Zmluvná pokuta je zmluvou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi alebo veriteľ dlžníkovi, ak dôjde k porušeniu povinností, ktoré na seba zmluvou prevzali a to aj v prípade, ak porušením zmluvných povinností nevznikne druhej strane škoda. Jej funkcia spočíva v hrozbe zaplatiť určitú dohodnutú sumu, keď povinný svoj záväzok nesplní riadne a včas. Úlohou zmluvnej pokuty je viesť k splneniu povinností zo strany účastníkov. Zmluvnú pokutu možno dohodnúť pre prípad, že k splneniu záväzku dohodnutého v zmluve nedôjde vôbec alebo iba čiastočne, prípadne ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti. Keďže záväzok z dohody o zmluvnej pokute je akcesorickým záväzkom, jeho existencia a dôsledky sa viažu na hlavný záväzok. Za predpokladu, že ku vzniku hlavného záväzku nedôjde, nemôžu nastať účinky záväzku akcesorického.

9. Vzhľadom na charakter dojednaní a jeho začlenenia v texte právneho úkonu - Dodatku zmluvy, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednaní zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si zákazník zvolí určitú formu záväzku (jednu z ponúkaných možností), avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, všeobecných podmienkach a cenníku, minimálne ich nemôže vylúčiť.

10. V žiadnom prípade teda nemožno tvrdiť, že sa jedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 OZ). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách či dodatkoch. Zmluvná pokuta, ktorá nebola individuálne dojednaná, lebo sa jedná o štandardnú typovú zmluvu a ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je v rozpore s ochranou práv spotrebiteľa, ako aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (čl. 98), podľa ktorého v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov je zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým svoje služby poskytuje, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľom sa bude správať s náležitou odbornou starostlivosťou. Dojednaná zmluvná pokuta je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V zmysle ust. § 53 ods. 5 OZ je neplatná. Z neplatnej zmluvnej podmienky tak nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanej

povinnosť plniť. Pre posúdenie dojednaní zmluvnej pokuty ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska jej neprijateľnosti nie je podstatné, či reálne dôjde k porušeniu povinnosti.

11. Žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatku k nej, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých dodatkoch a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Súd ďalej konštatuje, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keď v zmluve je priamo uvedené, že ju uzatvárala ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Tento vzťah medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

12. Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať a to v súlade s jeho záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre porušenie povinností tak ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovaného zo zmluvy a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti.

13. Zmluvná pokuta v zmysle dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb predstavuje okrem sankčnej a prevenčnej funkcie aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej podnikom v dôsledku porušenia záväzku vzhľadom na benefity, ktoré podnik poskytol účastníkovi na základe tohto dodatku s tým, že benefitmi sa rozumie súčet všetkých zliav zo štandardných poplatkov za služby podľa cenníka, ako aj zľava z ceny mobilného telefónu, ktorá predstavuje rozdiel medzi neakciovou a akciovou cenou. Základom pre výpočet zmluvnej pokuty je pritom suma, ktorá zohľadňuje benefity poskytnuté účastníkovi.

14. Súd mal za to, že žalobca poskytol žalovanému na základe dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb služby za znížené poplatky a kúpu mobilného telefónu za ním určenú zníženú kúpnu cenu v rámci jeho marketingovej a obchodnej stratégie na trhu mobilných operátorov, keď je nepochybné, že k takémuto kroku, resp. k predaju za takýchto podmienok nebol nijako donucovaný, bolo to jeho dobrovoľné rozhodnutie podľa názoru súdu zamerané výhradne na účel získania klientov. Rozdiel medzi skutočnými cenami a akciovými cenami, tak nie je následkom protiprávneho úkonu žalovaného, ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovaným. Je pritom neprípustné, aby takýto zmluvný konsenzus bol v prípade nesplnenia očakávaní, ktoré do zmluvného vzťahu žalobca vkladal, z jeho strany reparovaný tým, že súčet takto poskytnutých benefitov, bude predstavovať základ pre výpočet zmluvnej pokuty. Súd preto takéto dojednanie o zmluvnej pokute, keď základ pre výpočet zmluvnej pokuty predstavuje suma zohľadňujúca všetky poskytnuté benefity žalovanému, považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka a preto v tejto časti žalobu zamietol.

15. V obdobných právnych veciach (zmluvných pokút) už opakovane rozhodli sudy o neprijateľnosti zmluvnej pokuty v dodatkoch k zmluvám o pripojení. /rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 19Co/160/2016 zo dňa 31.01.2017/.

16. Preto súd žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

17. Proti tomuto rozsudku, čo do zamietavého výroku podal odvolanie žalobca majúci za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. h/, f/ CSP).

18. V odvolaní poukázal na to, že v minulosti niektoré súdy vyhodnotili dohodu o zmluvnej pokute v dodatku žalobcu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že výšku zmluvnej pokuty považovali za neprimerane vysokú a z dôvodu, že dohoda o zmluvnej pokute nezohľadňovala čas, kedy užívateľ služieb prestal plniť svoje zmluvné povinnosti. Žalobca nedostatky dohody o zmluvnej pokute odstránil. Maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny telekomunikačného zariadenia a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje kedy došlo k porušeniu zmluvných povinností a výška zmluvnej pokuty sa postupne znižuje v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Žalovaný nebol žiadnym spôsobom povinný ani žalobcom nútený uzatvoriť dodatok k zmluve o pripojení. Poskytnutie telekomunikačného zariadenia za zľavnenú cenu bolo vo vzájomnom vzťahu medzi žalobcom a žalovaným kompenzované vernosťou žalovaného ako zákazníka. Model vzájomne akceptovanej modifikácie záväzkového vzťahu nie je možné realizovať bez platného dojednania zmluvnej pokuty, ktorej jednou z funkcií je zabránenie špekulatívnemu konaniu zo strany účastníka, ktorý pri vzniku zmluvného vzťahu využije poskytnuté výhody. Zmluvnú pokutu je nutné posudzovať z hľadiska zabezpečovacej, motivačnej, sankčnej, reparačnej funkcie s ohľadom na všetky relevantné okolnosti a vzájomne poskytnuté plnenia v rámci uzavretej zmluvy a dodatku. Žalobca má za to, že dojednanie zmluvnej pokuty, ako aj jej výšky nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu v neprospech spotrebiteľa. Dôvodom uzavretia dodatku bolo pre žalovaného získanie telekomunikačného zariadenia za výhodnú cenu. Súd prvej inštancie sa pritom vôbec nezaoberal skutočnosťou, že telekomunikačné zariadenie si mohol žalovaný kúpiť za riadnu maloobchodnú cenu bez hrozby sankcie za nedodržanie zmluvných povinností, že dohodnutá zmluvná pokuta zohľadňovala rozsah výhody, ktorú žalobca žalovanému preukázateľne poskytol a aj časový úsek, po ktorý si žalovaný svoje zmluvné povinnosti plnil. Vzhľadom na výhodu, ktorú žalovaný na základe uzavretia dodatku k zmluve získal je výška dohodnutej zmluvnej pokuty primeraná, objektívne nespôsobila poškodiť žalovaného ako spotrebiteľa. Pokiaľ ide o nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, je nevyhnutné prihliadať na nerovnováhu založenú samotným uzatvorením dodatku v prospech spotrebiteľa a to výhodu, ktorú spotrebiteľ uzatvorením dodatku získal. V súvislosti s daným prípadom poukázal žalobca na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/172/2007, podľa ktorého primeranosť výšky zmluvnej pokuty treba posúdiť v každom prípade individuálne vzhľadom na všetky okolnosti. V danom prípade bola v dodatku k zmluve medzi stranami sporu dohodnutá pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvná pokuta, v dohode o zmluvnej pokute bol zohľadnený časový aspekt porušenia zmluvných povinností a maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedala výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny telekomunikačného zariadenia, ktorú žalovaná pri uzavretí dodatku získala. Zároveň poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/654/2015-57 zo dňa 29.06.2016 v obdobnej právnej veci, ktorým odvolací súd žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty priznal. Zmluvnú pokutu považoval odvolací súd za dojednanú v súlade s ust. § 544 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyslovený právny názor a princíp právnej istoty deklarovaný v ustanovení článku 2 CSP navrhol žalobca, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej zamietavej časti tak, že zaviazá žalovaného na zaplatenie sumy 383,92Eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 18.12.2015 do zaplatenia a prizná žalobcovi náhradu trov konania.

19. Žalovaný sa ku podanému odvolaniu nevyjadril.

20. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 09.11.2018 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

21. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

22. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

23. Žalobca tvrdí, že na základe vykonaných dôkazov súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Tu odvolací súd uvádza, že vykonané dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku. Voľné hodnotenie dôkazov súdom, prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po „individuálnej selekcii“ následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

24. Žalobca ďalej tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

25. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanom spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaný spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalobca nepredostrel relevantný argument majúci súvis s prejednávanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie.

26. Možno teda naproti námietkam odvolateľa uzavrieť, že aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu (predovšetkým tých, ktoré sú uvedené v odvolaní žalobcu), pričom tak učinil v snahe garantovať stranám sporu ich právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalobcu, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jeho právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majúci na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite.

27. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu dopĺňa nasledovné.

28. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie ako odôvodnil zamietnutie v časti o zmluvnej pokute vo výške 383,92Eur, t.j. rovnajúcej sa rozdielu medzi predajnou cenou odpredaného mobilného telefónu a jeho akciovou cenou a to napriek tomu, že žalobca zohľadnil počet celých mesiacov, ktoré uplynuli od uzavretia dodatku k zmluve do okamihu porušenia zmluvnej povinnosti zo strany žalovaného. Dojednanie zmluvnej pokuty je súčasťou formulárovej zmluvy vyhotovenej žalobcom a teda je sporná aj skutočnosť, či vôbec žalovaný mal možnosť prívodiť jeho zmenu, nakoľko žalovaný tým, že podpísal zmluvu, keďže mal záujem o poskytovanú službu, musel prijať aj ostatné podmienky zmluvného vzťahu

určené dodávateľom - žalobcom, vrátane ustanovení o zmluvnej pokute. I odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že takéto dojednanie zmluvnej pokuty nie je možné považovať ani za individuálne dohodnuté v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Správne citoval súd prvej inštancie aj ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Odvolací súd považuje zmluvné dojednania obsiahnuté v dodatku týkajúce sa zmluvnej pokuty za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Skutočne dodávateľ nerozlišuje situáciu akú službu spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí len cenu dojednaného mesačného poplatku alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu. Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednanja aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí nastať. Odvolací súd má za to, že v danom prípade ide o neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinnosti, ku ktorým sa zaplata zmluvnej pokuty dojednálo. Je zrejmé, že žalobca odvíja právo na zaplata zmluvnej pokuty od nesplnenia povinnosti zaplatať splatné faktúry za poskytnuté služby. Po vyčerpaní služieb v rámci zvoleného účastníckeho programu, pritom dodávateľ preukázateľne už neposkytuje spotrebiteľovi služby za tak zvýhodnené ceny ako je to v rámci dojednaného programu, preto zmluvná pokuta v tomto rozsahu pôsobí ešte neprimeranejšie. Zmluvná pokuta bola dojednaná len pre prípad nezaplata splatnej ceny za služby, resp. porušenia povinnosti upravených vo vymedzených článkoch dodatku, ktoré súvisia s predajom mobilného telefónu alebo iného koncového zariadenia, ktorým užívateľ prijíma služby. Odvolací súd má za to, že dojednanie zmluvnej pokuty za nezaplata ceny za poskytnuté služby je neakceptovateľné i to, že na tom nič nemení fakt, že žalobca sa snažil zohľadniť časový aspekt porušenia tejto povinnosti vyjadrujúci mesačne klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti do dňa prerušenia poskytnutia služieb v dôsledku nezaplata sumy za poskytnuté služby. Pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Zmluvná pokuta, tak ako bola dojednaná, umožňuje poskytovateľovi služieb požadovať od spotrebiteľa zaplata zmluvnej pokuty vo výške podstatne prevyšujúcej pohľadávku vzniknutú porušením záväzku zaplatať sumu poskytnutých služieb vo výške 93,14Eur oproti tejto výške žalobca požaduje zaplata zmluvnej pokuty vo výške 383,92Eur, čo je 412,20 % vo vzťahu k výške neuhradenej ceny za poskytnutie služieb.

29. Preto nemožno akceptovať odvolacie námietky žalobcu, ktorý sa odvoláva na to, že maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny. Tieto inštitúty nemožno navzájom zamieňať a je vecou obchodnej politiky žalobcu, že poskytol zľavu z mobilného telefónu, ktorý v súvislosti s uzavretím predmetnej zmluvy o pripojení žalovanému odpredal. Výška zmluvnej pokuty tak ako ju stanovil žalobca však s touto zľavou vôbec nesúvisí. Zmluvná pokuta sa viaže na porušenie konkrétnych povinností žalovaného ako spotrebiteľa. Okolnosť, že žalovaný nebol žiadnym spôsobom povinný alebo nútený uzatvoriť dodatok k zmluve o pripojení, ktorým mu bol predmetný mobilný telefón poskytnutý nemá vo vzťahu k výške a funkcií zmluvnej pokuty právny význam.

30. K princípu právnej istoty deklarovanému v ust. článku 2 CSP a vyslovenému právnomu názoru v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/654/2015 odvolací súd uvádza, že so záverom Krajského súdu v Trenčíne v deklarovanom rozhodnutí nesúhlasí a zároveň poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, napr. sp. zn. 17Co/34/2015, sp. zn. 7Co/233/2016, sp. zn. 7Co/36/2015, sp.zn. 11Co/30/2017 a ďalšie.

31. Správnomu výroku vo veci samej potom zodpovedá i správny výrok o trovách konania.

32. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania.

33. V odvolacom konaní žalobca nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP

o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).